

HAVASI TAMÁS 1996. márciusa óta tanít a Nyíregyházi Főiskolán. Könnyű megtalálni, a nap bármely időpontjában a rajz tanszéken tartózkodik. Sok témában tart órát a különböző évfolyamoknak. Alapvetően grafikai beállítottságú, de hozzá tartozik ezen kívül a videó, animáció, vizuális kommunikáció, médiaismeret témakör is.

2000-ben kapott egyetemi oklevelet a Magyar Iparművészeti Egyetem Tanárképző Tanszékén: Vizuális-környezetkultúra és a multimédia szak elvégzéséért.

Mint a beszélgetésünkből kiderült az iskola támogatta ezt a fajta továbbképzését, mivel a NAT előírja ezeket a tantárgyakat. Bár érdekelte ez a témakör előtte is, választásához nagyban hozzájárult, hogy szükség volt egy ilyen irányban képzett munkatársra a tanszéken.

Két diplomáját itt szerezte a Nyíregyházi Főiskolán 1995-ben rajz-biológia szakon 1998-ban környezetvédelem témából

1996. novemberétől tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének.

2001. júliusában a Nyíregyházi Főiskola Rajz Tanszékén főiskolai adjunktusnak nevezték ki, vagyis a főiskolai tanítást hosszabb távra választotta.

1996-tól országszerte és külföldön is rendszeresen részt vesz tárlatokon, pályázatokon alkotásaival.

Természetesen beszélgetésünk során nem térek ki minden egyes életrajzi momentumra, ami a munkásságával kapcsolatos. Fenntartom a szabad válogatás és témafelvetés jogát.

Az első, amire kíváncsi voltam:

H: Mit jelent az, hogy valaki tagja a MAGYAR ALKOTÓMŰVÉSZEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK?

Mik a feltételek, milyen lehetőségeket takar?

T: Elmondása szerint felvételiznie kellett az egyesületbe, ami elsősorban arra hivatott, hogy összefogja, nyilvántartsa és lehetőségeket biztosítson a magyarországi művészek számára. HAVASI TAMÁS egy 15 munkából álló

sorozattal jelentkezett. Véleménye szerint ez egy ellenőrzés, hogy megfelel-e az ember az elvárásoknak.

Egy választmány bírálja el az alkotásokat. Minden megyének van választmányi tagja, aki benne van a zsűriben. Pl.: Szepess-Béla grafikus művész. A szakmai elismerésen túl előnye a tagságnak az a lehetőség, hogy a tagokat rendszeresen tájékoztatja az aktuális pályázati és kiállítási lehetőségekről.

H: A Főiskolán, a tanszéken ő foglalkozik mint említettem a médiaismeret videó és animáció tanításával.

Felmerül a kérdés, hogy mint kreatív, egyéni alkotó a grafika vonalán mozog inkább és a videózást csak kísérletnek tekinti, vagy egyenrangú a két kifejezési mód számára?

T: A linómetszés áll a legközelebb hozzá és a grafika érdekli inkább. Legalábbis ebben a műfajban fejezi ki mondanivalóját szívesebben.

A videózás stúdium, csak kísérleti szinten foglalkozik vele és lehetőségeivel. Nem elsősorban a technikai feltételek akadályozzák a videózás terén, inkább az idő kevés a megnyilvánulásra.

H: Ebből adódik a következő kérdésem: Mennyire érzed, hogy mit jelent ebben a régióban élni és ide tartozni? (előnyök, hátrányok)

T: Válasza: Szerencsésnek érzi magát, hogy itt van a Főiskolán. A megyén belül itt van a legtöbb lehetőség. Elsősorban a környezete (az őt körülvevő emberekre gondol), a meghatározó.

Szóba kerül természetesen Budapest, ami egyáltalán nem vonzza. Szeret itt élni, egyértelműen ide tartozik, mint magánember és mint grafikus és tanár egyaránt.

Ha elmenne innen csak egy külföldi út lehetősége miatt tenné. Nagyon fontos neki az utazás. A beszélgetés folyamán többször is visszatérünk erre a momentumra. Nem csak az számít, amikor már konkrétan elindul az ember, hanem addig is a gondolatokkal való játék, hogy hová és hogyan fog utazni. Szakmai szempontok alapján: Hollandiát, vagy Németországot választaná.

4

H: Az életrajzban feltűnt, hogy az ex libris téma gyakran előfordul. Ez a gyakori forma mennyire korlátozó egy alkotónak?

T: Az ex libris praktikus téma, gyors és sok lehetőség van benne. A kis méret lehet előny is. Sok pályázatnak ez a témája. Nagyon érdekli, hogy más országban, vagy hazánkban mik születnek ezzel kapcsolatban.

A katalógusok, amiket kap a kiállításokról mindig nagyon érdekesek. Minden országban máshogy közelítik meg az ex libris lehetőségeit.

H: Sokat elárul egy emberről, hogy kikkel tud valamilyen szempontból azonosulni. Kedvelt grafikusairól, festőiről, filmeseiről kérdezem.

T: KONDOR BÉLA, KLEE, SCHILE, KÚNIG RÓBERT

Nem szereti a végleteket. Érdekesnek találja, ami konceptuális, amit nem lehet rögtön megfejtetni. Ez vonatkozik a témára és a technikára egyaránt.

H: Természetesen érdekel ki az a rendezők közül, aki számára fontos.

T: LIBSINSZKY: filmje: TANGÓ

ERDÉLYI MIKLÓS filmjei pl: ÁLOM MÁSOLATOK

Ez egy álomrekonstrukció, a filmezés stílusa is álomszerű. Kísérleti jellegű. A saját filmjeiről is ez a véleménye:

"Lehet, hogy nem is filmek, csak kísérletek, próbálkozások."

H: Mivel mindig a tanszéken látom és tudom, hogy "mindig" ott tartózkodik. Eszembe jutott, vajon mikor van ideje a saját grafikai munkáit létrehozni.

Hiszen főleg a (grafika) linómetszés elég időigényes.

Időben hogy lehet összeegyeztetni a tanítást a művészi munkával?

T: A pályázatok "kényszerítően" hatnak, persze pozitív értelemben. Egy adott feladat, adott határidő és meg kell oldani. Ez nem is külső kényszer, hanem inkább belső. Ez egy lehetőség, ami miatt az ember félreteheti egyéb teendőit.

s

A mostani téma: GROTESZK (Kolozsvár) vegyes technikával és a Miskolci Grafikai Bienálé.

Mint kiderül Nyírbátorban pont a szomszédjukban van a Képzőművészeti Stúdió és Tamás egy évig tanított is itt. Otthon nincs saját műhelye, a stúdióban adottak a lehetőségek.

H: Publikációiban fő téma a médiaelmélet oktatása, kérdés ez a gyakorlatban mit jelent ma Magyarországon?

Milyen lehetőségek vannak az animáció és a média oktatásban?

T: A technikai feltételek fejlődnek évről évre, de nem csak ez, ami meghatározó. Ez az a téma amiről: Mindenki azt hiszi, hogy ért hozzá. Mindenki használja, de nem ismeri. A főiskola azoknak is adhat többletet a téma

megközelítéséhez, akik már előképzettséggel jönnek ide. Nem csak a technika kell egy filmhez, értelmezés és esztétikai érték is szükséges.

A médianevelés és oktatás elmélete és gyakorlati lehetőségei

A médiáról szóló írások praktikusak, bárki felhasználhatja, aki médiaelméletet tanít. A magyar helyzethez íródott.

Ellentétben a diplomamunkájával ezen a szakon, ami a VIRTUÁLIS VALÓSÁGRÓL szólt.

Akkor nagyon foglalkoztatta a benne rejlő lehetőség.

H: A második tanári diplomáját környezetvédelem szakon kapta.

A szakdolgozati témája: az ökológia oktatásban és környezeti nevelésben felhasználható ábrásor készítése.

Mi is volt ez valójában?

T: A környezetvédelemben véleménye szerint nem érdemes radikálisnak lenni. Gyakran rajzol az ÖKO IRODÁNAK és az EMISSZIÓNAK, tehát kapcsolatot tart velük, de nem vesz részt akcióikban.

6

A szakdolgozata arról szólt, hogy ha lenne környezetvédelem nevű tantárgy, mik lehetnének a témák: pl. Magyarország élőhelyei, szennyezési formák, rajzokkal

alátámasztva pl: Barlangi ökoszisztémáról rajz, ez a helyen élő állatok összekapcsolódása.

Nagyon fontos szerepet játszanak a növények az életében. Bárhová megy, mindenhol összegyűjtött magokkal és növényekkel tér haza. Otthon gyógynövényeket termesztene a feleségével. Gyakori a természettel kapcsolatos grafikai megbízás is számára illusztráció formájában. Pl.: ZÖLDSÉG különlegességek című könyv, Jegyzetek illusztrációi, Állat szervezetten, szövettan.

Mindenkinek vannak visszatérő, kedves témái. Ami talán nem is tudatosan, de újra és újra felbukkan a munkákon, alkotásokon.

HAVASI TAMÁS grafikáin gyakran szerepelnek madarak, a környezetvédelem, mint általános téma, misztikus jelenetek és sámánok. Vagy hangszeren játszó figurák.

De megfogalmazása szerint a vonalakat szereti és a foltokat, tehát magát a grafikát. Tanítás során kezdett foglalkozni a papír lehetőségeivel. Sok lehetőséget és fantáziát lát a papírplasztikában, hajtogatásban, ez persze még kísérleti stádiumban van.

A publikált munkái között felfedeztem egy szokványosnak nem nevezhető címet: "Az északi templomépítészeti stílus Indiában" Ugyanakkor egy tanulmányút is található Észak-Indiába 1994-ben. Mivel elég kevés embert ismerek személyesen, aki Indiában járt, nem hagyom ki a lehetőséget, hogy erről az útról is beszéljünk.

Még a főiskolára járt, amikor barátaival megszervezte az utat Indiába. Nem egyik napról a másikra, kb. egy évig tartott az előkészítés. Igazán a kultúrán belül az épületek érdekelték leginkább. Hazaérkezésük után előadásokat tartottak: vetítettek, zenét hallgattak és teákat készítettek, természetesen indiai jellegűt. Akit részletesebben érdekel a téma, beszéljessen HAVASI TAMÁSSAL, érdemes.